

СТВОРЕННЯ І ДІЯЛЬНІСТЬ СПОРТИВНОЇ ШКОЛИ «ТРИЗУБ» У С. ЧИШКИ НА ЛЬВІВЩИНІ

Андрій Гнатюк, Олена Падовська

*Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського, м. Львів, Україна*

Актуальність теми. На сучасному етапі поглибився інтерес суспільства до тем, пов'язаних із локальною історією. Сформована на основі Винниківської, Давидівської, Кротошинської, Пасіки-Зубрецької та Чишківської сільських рад Пустомитівського району, Давидівська сільська об'єднана територіальна громада (Давидівська ОТГ, 22.08.2016 р.) перебуває на етапі становлення. Важливим показником її життєвості є всебічна підтримка розвитку спорту, фінансове забезпечення діяльності спортивної школи «Триzub Плюс» та поїздок вихованців школи на змагання і чемпіонати. Дослідження історичних передумов створення та діяльності спортивної школи «Триzub» у с. Чишки актуальне, оскільки є виразним штрихом до колективної біографії соціальної спільноти.

Мета – укладення якомога повнішої інформації про діяльність та діячів спортивної школи «Триzub» на всіх етапах її існування.

Завдання:

1. Визначити джерела та передумови до створення «Тризуба» в с. Чишках.
2. Описати діяльність сучасної спортивної школи «Триzub Плюс».
3. Створити базу даних про провідних тренерів та вчителів школи, простежити діяльність учнів та випускників.

Аналіз дослідження: Спортивна школа ДЮСШ «Триzub Плюс» є спадкоємицею традицій суспільно-культурного життя українців на терені цивілізаційного трикутника Винники – Унів – Звенигород. Серед українських товариств на межі XIX–XX ст. та у міжвоєнному двадцятилітті діяли «Сокіл», «Січ», спортове товариство «Дніпро» (футбол, лещата, совги), по селах організовувалися спортивно-пожежні команди «Луг»; у Винниках діяв курінь пластунок ім. Марти Борецької (1926), згодом і до розв'язання польською владою пластової організації в Західній Україні (1930) – ім. Зофії Галечко [5, С. 262, 268]. Українці Винників і довколишніх сіл брали участь у сокільських здвигах Галичини, самі організовували фестини, спортові захои: сокільські свята в Підберізцях (1928, 1934), змагання до річниці

спортивного товариства «Дніпро» [5, С. 314–315]. Пам'ять про ті події не стерлася й по півстолітній радянській загалді.

Чишки – особливе село неподалік Винників. Унаслідок переселення кілька раз кардинально змінювалися їхні мешканці конфесійно та етнічно [1, 4]. Через витіснення місцевого українського населення з волі власника до XVII ст. Чишки були заселені поляками. Українці прибули в село, депортовані з етнічно українських земель Любачівщини, Лемківщини, Надсяння і Холмщини в кінці 1940-х рр. Вихідці зі свідомих українських сіл не могли за умов радянської дійсності відновити практику активного національного громадсько-культурного розвитку на місці нового поселення – ідеологічний тиск, репресії громадських діячів і їхніх сімей. Згадки переселенців про потужний рух з усвідомлення українців, про роль спортивних організацій у ньому підтверджують дослідження польських науковців. Шукатимем інформацію про успіхи в тіловихованні жителів тих сіл Надсяння, вихідці з яких осіли в Чишках [2, 3].

У становленні ДЮСШ «Триzub» вирішальну роль відіграв особистісний фактор. Ще в 1975 р. радгосп «Винниківський» запровадив посаду інструктора-методиста спорту. Відтоді у с. Чишках працював Едуард Левицький. З його ініціативи було створено і зареєстровано спортивний клуб «Триzub» (червень 1990). Едуард Антонович організував міжнародні турніри з футболу на кубок Карла Мікльоша (1990, 1991). У зустрічі зі збірною командою юнаків США і Канади, українців за походженням, юнацька команда радгоспу «Винниківський» перемогла з рахунком 2:1. Тоді ж вихованець спортклубу «Триzub» Роман Галун у складі юнацької збірної України став бронзовим призером СРСР із футболу.

Після проголошення незалежності України постала дитячо-юнацька школа «Триzub», яку очолив Е. Левицький. За чверть столітній період на базі школи виховано 21 майстра спорту, 4 з них – міжнародного класу. Андрій Булковський завоював три золоті медалі Кубка Європи з легкої атлетики, учасник Олімпійських ігор в м. Атланті (США, 1996); Дмитро Демянюк у стрибках в висоту – переможець Всесвітньої універсиади (2007), учасник Олімпійських ігор в м. Афінах (Греція, 2008) та в м. Лондоні (2012), чемпіон Європи (2011). Знані футболісти, уродженці с. Чишків – це Василь Радух, Богдан Галун (онук) та Максим Грисьо (тренер Богдан Галун). Збірник та гравець команди «Карпати» Богдан Пронів (тренер Е. Левицький) тепер тренує учнів ДЮСШ в с. Чишках. Відділення вільної боротьби підготувало сім майстрів спорту, найліпші з них – Ірина Черкас, Юрій Ідзінський,

Тарас Герчук, Микола Бурдан. Тренер-викладач, майстер спорту Андрій Корсун – теж вихованець ДЮСШ «Тризуб». Десять років праці тренера відділення боксу Володимира Каїнського дали світові таких спортсменів: Петра Федика та Володимира Позняка. Тренер відділення пауерліфтингу Микола Допілка підготував майстра спорту Романа Щабля, Роксолану Мазепу, Маркіяна Коробія, Михайла Скопа, Андрія Гнатюка, Миколу Пашковського. Серед жінок чемпіонкою України стала Ольга Турчин, бронзовою призеркою – Оксана Ільчишин (тренер і лікар ДЮСШ Оксана Допінка). Шахове відділення ДЮСШ готує чемпіонів міжнародних та обласних змагань, тренери – Євген Гладош, Данило Масляк, Ірина Левицька.

Висновки:

1. Передумови створення ДЮСШ «Тризуб Плюс» – тіловиховні традиції: автохтонні і привнесені депортованими з Надсяння.
2. В історії ДЮСШ важливі: створення клубу; успіхи школи за директора Е. Левицького; сучасна діяльність школи «Тризуб Плюс».
3. Успіхи вихованців та кількісний склад відділень школи прямо залежать від тренерів-викладачів.

Список використаних джерел

1. Чишки. Погляд крізь час. Історія села очима його мешканців / упоряд. Уляна Тимчук, Ольга Проць. – Львів : Манускрипт, 2018. – 352 с. – С. 185-193.
2. Zaborniak S. Kultura fizyczna ludności ukraińskiej na ziemiach polskich (1868–1939). – Rzeszow : Wydawnictwo uniwersytetu rzeszowskiego, 2007. – 544 s.
3. Piotrowski W. Od Siczy do Sianu. Zarys ukraińskiego ruchu sportowego w latach 1868–1944 na terenie Ziemi Przemyskiej. – Przemyśl, 2010. – 633 s.
4. Лаба В. Штрихи до історії села Чишки від найдавніших часів до 1939 року. – Львів, 1999. – 20 с.
5. Влох М. Винники, Звенигород, Унів та довкільні села. Історично-мемуарний збірник. – Чикаго – США, 1970. – 527 с.
6. Матеріали видання «Вісник громади: газета Давидівської обласної територіальної громади Пустомитівського р-ну Львівської області», 2018.
7. Особистий архів Левицького Е. А., публікації, спогади випускників школи, тренерів, фотоальбоми.